

Hallituksen tehtävät, vastuut ja velvoitteet

Arto Bäckström

Asiantuntija, yhdistyshallinto

FinFami ry – OMAHA

Hallituksen tehtävät (1/3)

- Toiminnan suunnittelu ja organisointi
- Toimintakertomuksen laatiminen
- Varsinaisen päätöksenteon mahdollistaminen
- Yhdistyksen tai valtuuston kokousten päätösten toimeenpano
- Valvontavastuu, jos toteutus muiden vastuulla
- Päätöksenteko hallitukselle kuuluvissa asioissa
- Talouden, omaisuuden ja varainhoidon järjestäminen
- Kirjanpidon lainmukainen hoitaminen

Hallituksen tehtävät (2/3)

- Jäsenten hyväksyminen, jollei säännöissä toisin määrätty
- Jäsenten erottaminen, jollei säännöissä toisin määrätty
- Jäsenluettelon pitäminen
- Yhdistyksen sidosryhmäsuhteista huolehtiminen (lainmukainen edustaja)
- Nimenkirjoitusoikeuksien antaminen
- Viranomaisilmoitusten tekeminen ja –lupien hakeminen

Hallituksen tehtävät (3/3)

- Yhdistysrekisteri-ilmoitukset
- Sopimusten ja oikeustoimien tekeminen
- Päätökset pienistä lahjoituksista ja muista luovutustoimista
- Yhdistyksen toimintasektoreista huolehtiminen
- Lain ja sääntöjen noudattamisen valvonta
- Sääntöjen määräämät tehtävät
 - Yhdistyskohtaisia
 - Esim. opiskelijayhdistys: hallituksella velvollisuus kouluttaa seuraava hallitus tehtäviinsä

(Paasolainen 2011)

Hallituksen vastuut

Jos on ottanut luottamustehtävän vastaan, merkitsee se:

- että on epäsuorasti antanut lupauksen hoitaa luottamustehtävänsä parhaan kykynsä mukaan
- ja että on valmis vastaamaan niistä seuraamuksista, jotka saattavat seurata, mikäli luottamustehtävää ei hoideta asianmukaisesti

Hallitus voi delegoida tehtäviään muille, mutta ei vastuutaan!

Parlamentaarinen vastuu

Hallituksen ja sen jäsenen on oltava luottamuksen arvoinen jäsenistön silmissä. Luottamuksen menettäminen voi johtaa erottamiseen kesken kauden.

Siviilioikeudellinen vastuu

Hallituksen jäsen (tai muu toimihenkilö) on vahingonkorvausvelvollinen yhdistykselle aiheutuneesta vahingosta, jonka on tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut.

Rikosoikeudellinen vastuu

Liittyy tapauksiin, jossa lakia on rikottu ja yhdistyksen tai sen jäsenen oikeuksia loukattu.

Moraalinen vastuu

Hallituksen ja sen jäsenten on aina parhaalla mahdollisella tavalla edistettävä yhdistyksen etua. Yhdistyksen etu on laitettava aina oman edun edelle.

Hallitusvastuuta lieventävät tai poistavat tekijät

- Vahinkoa ei ole aiheutettu tuottamuksellisesti tai tahallisesti
- Korvattavaa vahinkoa ei synny
- Ei myötävaikuta päätöksentekoon esteellisenä
- Eriävä mielipide pöytäkirjassa
- Vastuuvapauden myöntäminen (poistaa vastuun vain yhdistystä kohtaan)

Hallituksen jäsenen vaitiolovelvollisuus

- Koskee kaikkia henkilötietoja, jotka koskevat yhdistyksen jäseniä tai työntekijöitä
 - Esim. terveystiedot ja palkkatiedot
- Luottamukselliset keskustelut
- Lain lisäksi hallituksen itse määrittämät julkisuusperiaatteet

Huolellisuus- ja lojaliteettivelvoite

- Yhdistyksen hallituksen on toimittava huolellisesti ja edistettävä yhdistyksen etua
- Hallituksen jäsen ei voi omilla toimillaan edistää sellaista toimintaa, joka on yhdistyksen edun vastaista eikä edistää toimillaan vain niiden tahojen etuja, jotka ovat asettaneet hänet ehdolle

Seurantavelvoite

- Hallitus seuraa, että
 - a) yhdistyksen hallinto on hoidettu lain ja sääntöjen mukaisesti
 - b) toiminta toteutuu ja kehittyy asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- Jokaisella hallituksen jäsenellä on oikeus saada haltuunsa kaikki seurantavelvoitteen kannalta olennainen tieto riittävän ajoissa
- Työn seurannassa keskitytään suoritteiden sijaan tulosten seurantaan
- Vastuuhenkilöt tuottavat tarvittavat raportit ja tiedonannot seurantaa varten

Työnantajavelvoitteet

- Jos yhdistyksellä on palkattua henkilöstöä, on hallituksen huolehdittava työnantajan lakisääteisistä velvoitteista
- Työlainsäädäntö määrää mm. työsopimusasioista, työsuojelusta, yksityisyyden suojasta työelämässä, lomista ja vapaista, työajasta sekä paljosta muusta
- Lisäksi hallitus on velvoitettu huolehtimaan työehtosopimusten ja paikallisten sopimusten käytäntöjen toimeenpanosta
- Työlainsäädäntö on laajaa ja tilanteet vaikeasti tulkittavissa, joten epäselvyyksissä on syytä kääntyä alan juristien puoleen. Yhdistyksen on suositeltavaa kuulua työnantajaliittoon.